ProAgria
Keskusten Liitto

LAUSUNTO HE 166/2022

11.10.2022

Lausunto hallituksen esityksestä HE 166/2022

ProAgrian mielestä hallituksen esityksen HE 166/2022 kohdat ovat pääosin varsin yleisellä tasolla ja koskevat käytännössä normaalitilassa olevaa Suomea.

Maatilatalous on joutunut Venäjän sotatoimien, viime vuosien pitkittyneen kustannuskriisin, haitallisen inflaatiokehityksen ja hankalien sääolojen vuoksi suuriin taloudellisiin vaikeuksiin. Useat maatilat tarvitsevat tuotannon ja talouden asiantuntija-apua selvitäkseen vaikeuksista, ja silti tilojen lopettamisprosentti tulee tänä ja seuraavana vuonna olemaan selkeästi aiempia vuosi korkeampi. Kerran alas ajettua tilaa on vaikea enää nostaa ylös, koska investoinnit siihen olisivat merkittävät. Tähän tilanteeseen emme saa ruoantuotantoamme laskea. Ruokaketjulta ja yhteiskunnalta tarvitaan nyt vastuullisia tekoja. Maatiloja tulee auttaa selviytymispolulle ja varmistaa kehittämisen jatkuminen, jotta Suomen elintarvikeomavaraisuutta ja kansallista huoltovarmuutta voidaan ylläpitää. Lisäksi tilatason ilmastovaikutusten vähentämiseen ja kiertotalouden lisäämiseen tähtäävien toimenpiteiden edistäminen vaatii pitkäjänteistä ja faktaperustaista kehittämistyötä sekä neuvojien ja viljelijöiden laajamittaista kouluttamista.

Näiden toimien mahdollistamiseen ja huoltovarmuutemme ylläpitämiseen lakimuutos ei anna juurikaan eväitä. Se on suunnattu rauhan aikana kehitettävän Suomen maaseudun tarpeisiin ja sisältää toki oleellisia parannuksia mm. maaseudun yritysten ja hajautetun energian tuotannon tukemiseen. Tarvitsemme kuitenkin tässä ajassa selkeän, pitkäjänteisen ja laajasti alan toimijoita osallistavan strategisen prosessin ruoantuotannon varmistamiseen. Tämän prosessin tavoitteena on oltava strategisesti kestävä, laadukas, ilmastoviisas ja ennen kaikkea kannattava suomalainen maatalous vuonna 2030. Prosessissa on määriteltävä käytännössä, että minkä kokoisia ja mitä tuottavia tiloja vähintään tarvitsemme eripuolella Suomea, jotta huoltovarmuutemme ja ruokavientimme ei olisi uhattuna missään skenaariossa. Strategiset mietinnät valituista tiloista ja tuotantosuunnista määriteltäisiin parlamentaarisessa neuvottelukunnassa alan ammattilaisia kuullen.

Ensimmäisenä askeleena olemme ehdottaneet, että maataloussektorille ohjataan uusi kriisipaketti vuonna 2023 tämän strategisen prosessin käynnistämiseen ja ensimmäisiin toimenpiteisiin. Lisäksi olemme esittäneet 100 000 € jatkorahoitusta vuonna 2022 käyntiin lähteneelle, Eduskunnan rahoittamalle Tutkimustilaverkostolle. Sen avulla voimme nopeuttaa valitun strategian mukaisia tilojen ilmastotoimia siirtämällä uusinta tutkimustietoa ripeästi tilaolosuhteisiin systemaattisen toimintatavan kautta. Elämme sotataloudessa ja katseen on oltava kansallisen huoltovarmuutemme ylläpitämisessä kaikissa olosuhteissa.

Tikkurilassa 11.10.2022

Harri Mäkivuokko

ProAgria Keskusten Liitto ry

ProAgria Keskusten Liitto ry. Urheilutie 6, PL 251, 01301 VANTAA Puh./Tel. +358 20 747 2400
ProAgria Centralernas Förbund Idrottsvägen 6 D, PB 251, FI–01301 VANDA, FINLAND etunimi.sukunimi@proagria.fi
Association of ProAgria Centres Urheilutie 6 D, P.O. Box 251, FI–01301 VANTAA, FINLAND proagria.fi
Kotipaikka Vantaa / Hemort Vanda / Place of domicile Vantaa Y-tunnus 0201666-3